

Binnen de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben enkele fracties de behoefte om enkele vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de geannoteerde agenda Informele Raad WSBVC van 17 en 18 april 2018 te Sofia, Bulgarije (Kamerstuk 21 501-31, nr. 479) en het verslag van de Raad WSBVC, onderdeel Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, van 15 maart 2018 (Kamerstuk 21 501-31, nr. 478).

De voorzitter van de commissie,
Rog

De adjunct-griffier van de commissie,
Kraaijenoord

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de onderliggende stukken van het schriftelijk overleg met betrekking tot Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid op 17 en 18 april. Zij hebben hierover nog de volgende vragen en opmerkingen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de onderliggende stukken van het schriftelijk overleg met betrekking tot Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid. Zij hebben hierover nog de volgende vragen en opmerkingen.

De leden van de 50PLUS-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voor dit overleg geagendeerde stukken. Met name met betrekking tot de geannoteerde agenda ter voorbereiding van de Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid van 17 en 18 april 2018 in Sofia, Bulgarije, hebben zij enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de onderliggende stukken van het schriftelijk overleg met betrekking tot Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid op 17 en 18 april. Zij hebben hierover nog de volgende vragen en opmerkingen.

Europese pijler van sociale rechten

De leden van de VVD-fractie volgen de discussie over verdergaande harmonisering van sociaal beleid kritisch. Zij begrijpen dat de aankomende informele Raad in het teken staat van enkele beginselen uit de Europese pijler van sociale rechten. De leden willen er graag nogmaals op wijzen dat deze pijler niet juridisch bindend is en is geënt op het delen van goede voorbeelden. Sociale zekerheid en arbeidsmarktbeleid zijn een primaire bevoegdheid van lidstaten. De leden hebben zorgen of de Europese Commissie, bij het concretiseren van dergelijke algemene uitgangspunten vanuit de sociale pijler, wel scherp let op het intact laten van deze bevoegdheidsverdeling. Is de Minister bereid namens Nederland de Commissie op het hart te drukken dat vrij algemene bepalingen vanuit de sociale pijler, niet zonder meer tot concrete voorstellen, richtlijnen en vrij specifieke minimumnormen kunnen leiden? Deelt de Minister dat het kompas in de discussie over de sociale dimensie van Europa is: het bevorderen van een competitieve interne markt, waar landen gericht zijn op het verbeteren van hun concurrentiepositie en groei? En niet een Europa wat de gaten dichtloopt voor landen die er een potje van maken? Hoe borgt de Minister doorschietende competentieverschuiving in deze discussie? Welk afwegingskader hanteert de Minister? Daarnaast vragen de leden van de VVD-fractie wat de stand van zaken is met betrekking tot de discussie over de sociale dimensie van Europa en de destijds opgestelde scenario's. Kan de Minister inzicht geven in het krachtenveld rond de opgestelde scenario's? En welke rol speelt de sociale pijler hierin? De Commissie is voortvarend gestart met concrete invulling van een aantal van de twintig punten uit de pijler. Kan de Minister inzicht geven in, dan wel vragen aan de Commissie, welke concrete invullingen van de pijler nog zijn te verwachten? De leden van de VVD-fractie zoeken meer grip in de discussie rond de sociale dimensie en hebben de behoefte aan meer integrale afwegingen tussen voorstellen te kunnen maken. Graag zien zij een reactie van de Minister tegemoet.

Met betrekking tot de ontwikkeling van een sociale pijler, willen de leden van de SP-fractie andermaal benadrukken dat wat de SP betreft er geen sturing vanuit de Europese Commissie nodig is. De uitwisseling tussen lidstaten is prima. De vorige Minister stond in beginsel positief tegenover

deze ontwikkeling. Zij vragen de huidige Minister hoe hij denkt over de sociale pijler en of hij evenals de leden van de SP-fractie van mening is dat sociaal beleid een verantwoordelijkheid van de lidstaten zelf is. Is de Minister bereid tijdens de informele Raad te benadrukken dat een sociale pijler wat Nederland betreft overbodig is en dit nooit mag leiden tot een verschuiving van bevoegdheden van nationaal naar EU-niveau? Kan de Minister ook reageren op de stelling dat het zou beter zijn om als EU toe te treden tot het Europees Sociaal Handvest?

De leden van de SP-fractie vragen de Minister ook met betrekking tot de agendapunten «leven lang leren» en «jeugd- en langdurige werkloosheid» te bevestigen dat dit primair een verantwoordelijkheid is van individuele lidstaten en dat er derhalve geen bevoegdheden overgedragen moeten worden aan Europa.

Leven lang leren

De leden van de VVD-fractie herkennen zich in het belang van een leven lang leren en hebben nog enkele vragen over de gedachteswisseling hierover tijdens de informele Raad. Kan de Minister de inzet van Nederland op dit terrein verder toelichten? De Minister geeft aan dat de overheid nauw samenwerkt met diverse actoren. Welke voorbeelden hiervan zullen er vanuit Nederland worden gedeeld? Is de Minister bereid de aanwezige landen te vragen hun goede voorbeelden te delen, met name als het gaat om de ondersteuning van het leven lang leren vanuit de sociale zekerheid? Gezien de summier verslaglegging van eerdere Raden richting de Kamer, is de Minister bereid op dit punt een ruimer verslag aan de Kamer te doen toekomen?

In de geannoteerde agenda wordt gesproken over het faciliteren en stimuleren van een «leven lang leren voor alle werknemers». De leden van de 50PLUS-fractie vragen of hieruit begrepen mag worden dat het de inzet van de Minister is om te bepleiten een leven lang leren te faciliteren en te stimuleren voor alle werknemers, dus tot de AOW / pensioengerechtigde leeftijd, en onafhankelijk van het hebben van een startkwalificatie. Kan het antwoord toegelicht worden? Strekt leven lang leren zich niet ook uit tot zelfstandige ondernemers (in de brief is alleen sprake van «werknemers»)?

Bijdrage van sociale partners aan de implementatie van de Europese pijler van sociale rechten

De leden van de VVD-fractie merken op dat er ook wordt gesproken over de bijdrage van sociale partners aan de implementatie van de Europese pijler van sociale rechten. De Minister wijst terecht op de al centrale rol van sociale partners op veel terreinen. Hoe ziet de Minister in dat licht de rol die de Europese Commissie hen toekent bij de monitoring over de uitvoering van de pijler. Wat wordt hieronder verstaan en wat betekent dit voor de Nederlandse situatie?

Jeugd- en langdurige werkloosheid

Is de Minister het met de leden van de VVD-fractie eens dat de aanpak van jeugd- en langdurige werkloosheid een verantwoordelijkheid van de lidstaten zelf is. Is de Minister bereid dit in te brengen tijdens de informele Raad en er op toe te zien dat we Europese aanpakken en banenplannen voorkomen? De Europese Rekenkamer heeft op het vlak van jeugdwerkloosheid een aantal zeer kritisch rapporten geschreven over de werking van een dergelijke aanpak vanuit Europa in algemene zin en specifiek over het opleggen van de jeugdgarantie. Is de Minister bereid in de discussie

deze kritisch noten te herhalen? Welke budgettaire consequenties heeft het voortzetten van het Europese jeugdwerkgelegenheidsinitiatief? Waarom vindt Nederland deze verantwoord? Hoe beoordeelt de Minister in dat licht de conclusies van de Rekenkamer dat landen in aanmerking komen voor geld uit het initiatief, maar dit slechts in beperkte mate effectief is in de ondersteuning van de aanpak jeugdwerkloosheid? De leden van de VVD-fractie constateren dat de lidstaten tijdens de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid van 15 februari 2016 een aanbeveling hebben aangenomen die zich richt op integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt. Wat is het voornemen van de Minister op de gestelde kernpunten uit deze aanbeveling? Is de Minister van plan vorm te geven aan een betere registratie van langdurig werklozen? En hoe ziet de Minister de genoemde arbeidsmarkt-integratie-overeenkomst voor langdurig werklozen? Is de Minister bereid om binnen de context van deze aanbeveling de motie Wiersma-Diertens over een werk-apk (Kamerstuk 30 012, nr. 79) spoedig uit te voeren en te bezien hoe binnen de dienstverlening van het UWV en gemeenten, zowel de registratie van als informatie over werkzoekenden kan worden verbeterd?

De leden van de 50PLUS-fractie vragen of Nederland in zijn interventie ook de (gewenste) rol van de rijksoverheid bij de bestrijding van jeugd- en langdurige werkloosheid zal belichten. Dit lijkt de leden van de 50PLUS-fractie zeer wenselijk, omdat deze rol in het Nederlandse beleid ook van zeer groot belang is. Tot slot vragen de leden van de 50PLUS-fractie of de Minister kan reflecteren op de vraag in hoeverre het Nederlandse beleid succesvol is om de «een-loket-gedachte» (één aanspreekpunt) te realiseren voor begeleiding en bemiddeling van langdurig werklozen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zie in dit verband: Aanbeveling van de Raad van 15 februari 2016 betreffende de integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt (2016/C 67/01): aanbeveling (5): «De nodige voorzieningen te treffen om te zorgen voor continuïteit en één contactpunt aanwijzen».

Voortgangsrapportage Detacheringsrichtlijn

De leden van de VVD-fractie vragen de Minister wat de juridische gevolgen zijn van de amendering van artikel 1 van de Detacheringsrichtlijn zoals opgenomen in het onderhandelingsresultaat. Kan de Minister het principe van doordetachering, zoals toegevoegd na onderhandeling met het Europees parlement, nader toelichten? Wat betekent detachering naar een ander land voor de termijn van detachering? De Minister geeft aan dat het schrappen van de kan-bepaling voor de Nederlandse situatie acceptabel is omdat onderaannemers meestal onder een algemeen verbindend verklaarde cao vallen. Kan de Minister aangeven op welke wijze hij dezelfde arbeidsvoorwaarden wil borgen, ook als het niet een algemeen verbindend verklaarde cao is? Worden er aanvullende voorwaarden gesteld aan de verlening na 12 maanden? Waaraan moet worden voldaan om van de extra 6 maanden gebruik te kunnen maken? De leden van de VVD-fractie constateren dat de implementatietermijn flink ingekort is. Deze is teruggebracht naar een termijn van twee jaar. Hierbij moeten lidstaten de bepalingen die volgen uit een herziene richtlijn twee jaar na de inwerkingtreding toepassen. Wat betekent dit voor de omzetting van de herziene richtlijn naar nationale wetgeving? De leden van de VVD-fractie vragen of een dergelijke haastige implementatie voldoet aan de zorgvuldigheid waarmee de herziene richtlijn dient te worden omgezet. En wat zijn de gevolgen als deze termijn van twee jaar niet wordt gehaald? De leden van de VVD-fractie lezen in de voortgangsrapportage dat de versterkte administratieve samenwerking en de rol van het Platform Zwart Werk uit het akkoord met het Europees parlement zijn geschrapt, maar dat op dit punt een artikel wordt opgenomen in de

herziene detachingsrichtlijn. De leden van de VVD-fractie vragen wat er precies wordt opgenomen op dit punt. Hoe zal dit artikel eruit zien en welke bevoegdheden worden er toegekend aan het Platform Zwart Werk? Welke institutionele waarde krijgt het Platform Zwart Werk na het opnemen van een artikel in de herziene detachingsrichtlijn? En welke inzet heeft de Minister op dit punt?

De leden van de SP-fractie lezen dat Nederland in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers (Coreper) van 11 april in zal stemmen met het onderhandelingsresultaat. De aangenomen motie Jasper van Dijk/Gijs van Dijk (nr. 21 501-31, nr. 444) riep op tot het zoveel mogelijk terugdringen van de maximale detachingsstermijn van 24 maanden. Het is een stap dat het is teruggebracht naar 12 tot 18 maanden. Kan de Minister toelichten op welke wijze de termijn van 12 maanden verlengd kan worden? Zijn hier voorwaarden aan verbonden of betreft het hier slechts een formaliteit? Ondanks het verkorten van de termijn van 24 naar 12 tot 18 maanden, vrezen de leden van de SP-fractie dat de Europese race naar de bodem door zal gaan. De enige manier om concurrentie op loonkosten te voorkomen, is om die vanaf dag één gelijk te stellen aan het land waarin wordt gewerkt. Erkent de Minister dat? De leden van de SP-fractie constateren dat is overeengekomen dat de herziene detachingsrichtlijn ook toegepast zal worden op de wegtransportsector wanneer het *Mobility Package* eenmaal in werking treedt. Wat is hiervan de reden? Wat de leden van de SP-fractie betreft zou de herziene Richtlijn, conform de aangenomen motie Jasper van Dijk/Gijs van Dijk (nr. 21 501-31, nr. 443), direct ook moeten gelden voor de transportsector, teneinde het tegengaan van oneerlijke concurrentie in Europa tussen vrachtwagenchauffeurs. Want vrachtwagenchauffeurs zitten nu opgescheept met de veel slechtere oude versie van de detachingsrichtlijn uit 1996, totdat er een akkoord is bereikt over de *lex specialis* over detachering in de transportsector (uit het *road package*). Mocht die *lex specialis* er komen, wat zijn dan de delen uit de Detachingsrichtlijn waar de Minister op 11 april 2018 mee akkoord gaat, die dan van toepassing zijn op de transportsector? Want een *lex specialis* gaat toch boven een algemene wet? Worden onze vrachtwagenchauffeurs niet blij gemaakt met een dode mus? En een andere mogelijkheid: de onderhandelingen over deze *lex specialis* lopen allesbehalve soepel, omdat de belangen van de verschillende lidstaten zo uiteenlopend zijn. Stel dat er de komende twee jaar geen deal komt: vindt de Minister het dan acceptabel dat voor de vrachtwagenchauffeurs de veel slechtere detachingsregels uit 1996 van toepassing zijn, terwijl alle andere sectoren de nieuwe regels hebben? En dat terwijl in de transportsector de problemen ongeveer het grootst zijn?

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd waarom er geen harde horizonbepaling in het akkoord is opgenomen ten aanzien van het wel onder de herziene detachingsrichtlijn brengen van de transportsector. Dit zodat er druk komt te staan op de onderhandelingen voor de *lex specialis* voor de transportsector (*Mobility Package*). Is de Minister bereid daar alsnog voor te pleiten? Wat is hierbij de inschatting van de Minister van steun van andere Europese lidstaten om in het kader van die *lex specialis* de transportsector alsnog onder de herziene detachingsrichtlijn te brengen?

De leden van de PvdA-fractie vragen de Minister wat de gevolgen voor de werknemers in de Europese transportsector zijn als er uiteindelijk geen akkoord komt over het wel onder de herziene detachingsrichtlijn brengen van de transportsector. En wat zijn de gevolgen daarvan voor Nederland? Welke vormen van in Nederland uitgevoerd internationaal goederenvervoer (door een buitenlandse transportonderneming op een niet-Nederlandse Eurovergunning: cabotage, internationaal transport,

transitvervoer) vallen wat de Minister betreft nu onder de huidige detacheringsrichtlijn en op welke wijze en in welke mate wordt daar nu door de Minister op gehandhaafd? Met andere woorden: krijgen buitenlandse chauffeurs die in Nederland rijden en daar dus aan het werk zijn nu volgens Nederlands cao-loon betaald en hoe wordt daar nu op gehandhaafd?

Verslag Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid (WSBVC) 15 maart

De leden van de VVD-fractie constateren dat het verslag van de Raad nauwelijks meer dan een half A4 beslaat, waarbij er relatief vaak wordt verwezen naar andere documenten, of eerdere discussies. Naar aanleiding van het verslag hebben de leden van de VVD-fractie nog wel een aantal vragen. Ten aanzien van het beleidsdebat over de toekomst van sociaal Europa na 2020 vragen de leden van de VVD-fractie hoe het krachtenveld eruit zag. Welke inbrengen zijn er door andere lidstaten geleverd? Kan de Minister aangeven hoe de Nederlandse positie binnen het debat zich verhoudt tot andere lidstaten? Ook ten aanzien van de debatten over arbeidsparticipatie van vrouwen en de loonkloof tussen mannen en vrouwen vragen de leden van de VVD-fractie om meer inzicht te geven in de discussie die heeft plaats gevonden. Wat is het krachtenveld geweest tijdens dit debat?

Europese Arbeidsautoriteit (ELA)

De leden van de PvdA-fractie vragen de Minister of hij bereid is om bij ontwikkelingen tijdens en rond de informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid 17 en 18 april 2018 rondom de Europese Arbeidsautoriteit (ELA) de Tweede Kamer per brief hierover te informeren.